

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1

van **MANUELA VAN WERDE**

datum: 29 september 2015

aan **SVEN GATZ**

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Filmproductie - Productie- en coproductieakkoorden

De basis voor ons geïntegreerd filmbeleid werd vastgelegd in de huidige beheersovereenkomst met het VAF (Vlaams Audiovisueel Fonds), die loopt tot 2018. Vlaamse films zijn de afgelopen jaren waardevolle culturele ambassadeurs gebleken in het buitenland, en zelf geeft de minister in zijn beleidsnota aan dat we om economische terugverdieneffecten te genereren nog meer moeten inzetten op de doorbraak van Vlaamse films en hun makers op de internationale markt, naast de Franstalige markt in ons land. Met het oog daarop zou de minister de bestaande (co-)producties screenen op hun relevantie, en indien na consultatie van het VAF en de sector blijkt dat dit nodig is, bijsturen. Voorts zou hij ook de samenwerking met ontwikkelingslanden onderzoeken op haalbaarheid.

1. Wat zijn de huidige (co-)productieakkoorden? Graag een overzicht van de huidige bestaande coproductieakkoorden.
2. Is de screening al gebeurd? Zo ja, wat zijn de conclusies?
3. Zitten er nieuwe coproductieakkoorden in de pijplijn? Welke bestaande zullen worden geactualiseerd, en op welke termijn?
4. Wordt reeds onderzocht of samenwerking met ontwikkelingslanden haalbaar is? Zo ja, is het een realistische en haalbare mogelijkheid en zitten er (co-)producties met ontwikkelingslanden aan te komen? Graag enige toelichting hierbij.
5. Is het VAF hiervoor goed geplaatst of neemt het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media hierin beter het voortouw? Wat is de rolverdeling van het VAF en het Departement CJSM in deze materie?
6. Ik lees dat de Franse Gemeenschap wel over officiële en up-to-date coproductieakkoorden beschikt, maar dat de Vlaamse Gemeenschap daar gebrek aan heeft, of vasthangt aan gedateerde akkoorden.
 - a) Klopt deze vaststelling? Zo ja, hoe beoordeelt de minister deze vaststelling?
 - b) Ik verneem ook dat er landen zijn die niet geïnteresseerd zijn om akkoorden af te sluiten met de Vlaamse Gemeenschap?

Wat zijn hiervoor de redenen? Is dit nog steeds een actueel probleem?

ANTWOORD

op vraag nr. 1 van 29 september 2015

van **MANUELA VAN WERDE**

1. De Belgische Staat sloot in het verleden onderstaande bilaterale coproductie-akkoorden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap vandaag de wettelijke rechtsopvolger is:

- a. Akkoord tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Franse Republiek betreffende het filmverkeer, ondertekend op 20 september 1962, te Parijs en gewijzigd bij wisseling van brieven, gedagtekend te Parijs op 17 juli 1969 en 31 maart 1970, en op 10 maart en 9 juni 1975;
- b. Akkoord tussen België en Italië betreffende de coproductie voor cinematografie, ondertekend te Rome op 15 oktober 1970;
- c. Akkoord tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Staat Israël omtrent de co-productie inzake film, ondertekend te Brussel op 8 oktober 1971;
- d. Akkoord tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Tunesië, inzake co-productie van films, ondertekend te Tunis op 11 maart 1976;
- e. Akkoord betreffende de hulp aan de filmnijverheid tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van Canada, ondertekend te Brussel op 24 februari 1984;
- f. Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Confederatie inzake de betrekkingen op het gebied van de film, 9 januari 1989. Dit akkoord heeft de volledige ratificatieprocedure nooit doorlopen.

Naast deze bilaterale coproductieakkoorden is er ook het Europees verdrag voor cinematografische coproducties van de Raad van Europa (1992), dat momenteel wordt herzien. Dit verdrag geldt in eerste instantie voor multilaterale coproducties (een samenwerking van coproducenten uit minstens drie verschillende landen die partij zijn bij het verdrag). Indien er geen bilateraal akkoord voor handen is tussen twee landen die partij zijn bij de conventie, is de conventie ook van toepassing voor bilaterale coproducties. Enkel Frankrijk heeft een voorbehoud geformuleerd bij de toepassing van dit verdrag voor bilaterale coproducties.

2. De screening is gebeurd. Dit zijn de belangrijkste pijnpunten:

- a. De vereiste financiële inbreng van de minoritaire coproducent, vooropgesteld als voorwaarde om erkend te worden als officiële coproducties in de bilaterale akkoorden, ligt onrealistisch hoog. De regel is een minimale bijdrage van 30% van het productiebudget. In uitzonderlijke gevallen kan de minoritaire inbreng teruggebracht worden op 20%.
- b. Het aantal artistieke en technische medewerkers van elk land, moet in verhouding staan tot de financiële inbreng. Deze vereiste minimale inbreng van artistiek en technisch personeel door de minoritaire coproducent, ligt te hoog.
- c. De teksten spreken nog steeds over het negatief en duplicaat-positief m.b.t. de rechten op of het eigenaarschap van de coproductie. Dit beantwoordt niet meer aan de huidige, digitale technologie die wordt gebruikt.
- d. In de bilaterale akkoorden wordt een erkenning in één stap voorgeschreven. Dit wijkt af van de internationale, meest voorkomende praktijk van een

erkenningprocedure in twee stappen (voorwaardelijke erkenning voor de start van opnames en definitieve erkenning).

- e. Hoewel deze bilaterale en multilaterale coproductieverdragen hoofdzakelijk ingaan op culturele bevoegdheden, bevatten ze ook bepalingen m.b.t. auteursrechten (federale bevoegdheid) en economie (bevoegdheid gewesten). Doordat bevoegdheden van verschillende overheden betrokken zijn, is het aan de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), bestaande uit vertegenwoordigers van al de Belgische overheden, om de exacte aard van de akkoorden en de te volgen procedures voor herziening of opzegging te bepalen. Internationaal Vlaanderen vertegenwoordigt de Vlaamse Gemeenschap in de WGV. De WGV adviseert vervolgens de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid bij het nemen van concrete stappen m.b.t. gemengde verdragen.

Voor de Vlaamse filmproducenten zijn zeker de eerste twee pijnpunten van belang. Het is duidelijk dat de bilaterale coproductieverdragen verouderd zijn. Nieuwe technologieën hebben de filmproductie, -distributie en -vertoning grondig gewijzigd. De Europese filmsector staat meer open voor uitwisseling en samenwerking met internationale partners, zo ook de Vlaamse sector.

Bovendien kunnen Vlaamse producenten voor coproducties met Zwitserland en Italië geen beroep doen op het Europees verdrag voor cinematografische coproducties van de Raad van Europa. De voorwaarden opgenomen in het jongere Europees verdrag zijn gunstiger voor de Vlaamse producenten dan de vereisten gesteld in de bilaterale akkoorden. Zo eist het huidige Europees verdrag een minoritaire inbreng van minstens 20% voor bilaterale coproducties. Actualisering is dus nodig.

3. Op basis van deze screening is een plan van aanpak opgesteld. Ik zal in eerste instantie de Europese coproductieakkoorden onder handen nemen. Dit is voor de Vlaamse producenten het meest urgent. Mijn administratie, het Departement CJSM, werkt momenteel samen met Internationaal Vlaanderen aan volgende zaken:

- De herziening van het Europees verdrag voor cinematografische coproducties:
Op 30 en 31 maart 2015 vertegenwoordigde mijn administratie samen met de Franse Gemeenschap het Belgisch standpunt op CPP-CINE, het expertencomité aangesteld voor de herziening van het verdrag. In de ontwerpakte voor de herziening zoals aangenomen door het CCP-CINE, wordt de vereiste minoritaire inbreng voor een bilaterale coproductie verlaagd tot 10%. De ontwerpakte van CCP-CINE is goedgekeurd door het Steering Committee for Culture, Heritage and Landscape, van de Raad van Europa en zou mogelijk nog in 2015 voorgelegd worden aan het Comité of Ministers van de Raad van Europa. Hierna moet het verdrag geratificeerd worden door al de bevoegde parlementen in België. Op haar overleg van 8 mei 2015 bepaalde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), het gemengde karakter (gemeenschappen/gewesten/federale overheid) van de herziene Europese conventie.
- De opzegging van het akkoord met Italië en de stopzetting van de voorlopige toepassing van het akkoord met de Zwitserse Confederatie:
Hierdoor zal het Europees verdrag van toepassing zijn op bilaterale coproducties met producenten uit deze twee staten. Op 17 juni 2015 besliste de WGV om de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid de opzegging van het bilaterale akkoord met Italië en de stopzetting van de voorlopige toepassing van het akkoord met Zwitserland te adviseren. De federale overheid bezorgde de Zwitserse ambassade op 16 juli 2015 een brief waarin werd ingestemd met de stopzetting van de voorlopige toepassing.
- Een nieuw coproductieakkoord met Frankrijk:

Gezien het Europees verdrag niet toegepast kan worden voor bilaterale coproducties met Frankrijk, is een bilateraal akkoord noodzakelijk. Als groot productieland is Frankrijk immers een gewenste partner voor Vlaamse producenten. Het Departement CJSM heeft reeds informeel overleg gepleegd met het Franse Centre Nationale du Cinéma over een ontwerptekst. Momenteel wordt samen met Internationaal Vlaanderen gestreefd naar een verdrag dat tot de exclusieve bevoegdheid van Vlaanderen behoort. Indien dit het geval is, moeten de onderhandelingen enkel gemeld worden aan de federale minister van Buitenlandse Zaken. Mocht het toch een gemengd verdrag betreffen, dan moet ook de federale overheid betrokken worden bij de onderhandelingen en de ratificatieprocedure. Dit zou een impact op de timing hebben.

4. Ik wil samen met VAF en het filmfestival MOOOV en in overleg met mijn collega-minister bevoegd voor Ontwikkelingssamenwerking, de piste van ontwikkelingssamenwerking onderzoeken. Door topfilms uit de DAC landen naar Vlaanderen te halen om deze hier te laten afwerken, steunen we zowel de filmmakers uit de zogenaamde DAC landen (Development Assistance Committee van de OESO) als onze lokale postproductie-industrie. Ik zal deze thematiek meenemen in het traject ter voorbereiding van de beheersovereenkomst met het VAF/Filmfonds.
5. Ik zie dit als een samenwerking tussen VAF, MOOOV, het Departement CJSM en ook Internationaal Vlaanderen. Het Departement staat tussen Internationaal Vlaanderen, VAF en MOOOV en kan hier een coördinerende en trekkende rol spelen. Bovendien geeft het Departement cultuurakkoorden en coproductieakkoorden vorm, dit uiteraard in samenspraak met VAF. Het is dan ook logisch dat VAF en ook MOOOV hier van bij de start bij worden betrokken. VAF staat als filmfonds het dichtst bij de filmsector, kent de noden en vragen die hier heersen en kan de mogelijkheden goed inschatten. MOOOV is dan weer goed geplaatst m.b.t. de cinema in ontwikkelingslanden.
6. a) Het klopt dat de Franse Gemeenschap sinds 1993 coproductieakkoorden afsloot met Portugal (1993), Tunesië (1997), Marokko (2000), Italië (2000), Frankrijk (2004), de Zwitserse Confederatie (2008) en China (2012). Dat de Franse Gemeenschap reeds vroeger coproductieakkoorden afsloot, heeft te maken met de eigenheid van de Franstalige filmsector, die zich reeds lange tijd meer richt op het maken van minoritaire coproducties. De Vlaamse filmsector concentreerde zich lange tijd op majoritair Vlaamse producties, voor de Vlaamse markt. Dit laatste is echter aan het veranderen.

De snelheid waarmee coproductieakkoorden werden afgesloten door de Franstalige gemeenschap heeft ook te maken met het feit dat deze coproductieakkoorden nooit geratificeerd werden. In haar advies 45.824/4 t.e.m. 45.829/4 van 11 februari 2009 over deze akkoorden, oordeelde de Raad van State dat het gemengde verdragen betrof en dat de Franse Gemeenschap de correcte procedures naast zich had neergelegd. Mijn administratie tracht te leren uit deze adviezen, te streven naar een exclusief Vlaams verdrag in de mate van het mogelijke om zo bij verdragen uit te komen die rechtszekerheid bieden aan de producenten.

- b) Mijn administratie werkte samen met de Franstalige en Duitstalige Gemeenschap en de FOD Buitenlandse Zaken aan een herziening van het bilaterale akkoord met Canada. De FOD Buitenlandse zaken coördineert het proces. Een ontwerptekst werd reeds in december 2013 aan de Canadese ambassade overgemaakt. Ondanks het herhaaldelijk aankaarten, werd tot hiertoe geen formeel antwoord op de ontwerptekst gegeven. Deze impasse is te wijten aan de Canadese context. De Canadese overheid beschouwt het ondertekenen van een akkoord waarin het bestaan van verregaande, exclusieve gemeenschapsbevoegdheden expliciet wordt erkend, als problematisch. Ook de paraplu van de federale overheid is voor hen niet voldoende.